

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра української мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор _____ С.В. Шарин
“ ” _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА
(МОРФОЛОГІЯ)**

Спеціальність

014 Середня освіта

Спеціалізація

01 Українська мова і література

Факультет

**Перший (бакалаврський) рівень
філології**

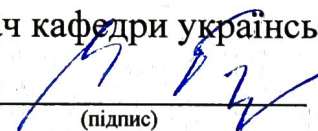
Робоча програма з дисципліни **“СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА”**
(МОРФОЛОГІЯ) для студентів за спеціальністю
014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

“27” серпня 2019 р.

Розробник: *кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови*
Джочка Ірина Федорівна.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови
Протокол від “27” серпня 2019 р. № 1

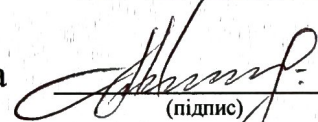
Завідувач кафедри української мови

(підпис) В.В. Грещук
(прізвище та ініціали)

“27” серпня 2019 р.

Схвалено методичною радою Факультету філології
Протокол від “30” серпня 2019 р. № 1

Голова

(підпис) А.М. Мартинець
(прізвище та ініціали)

“30” серпня 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

5 СЕМЕСТР

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань Гуманітарні науки 0203 <small>(шифр і назва)</small>	<i>Дисципліна професійної підготовки</i>	
	Спеціальність 014.01 Середня освіта (українська мова і література)		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
		Семестр	
		5	5
Загальна кількість годин – 90 (денна) 90 (заочна)		Аудиторних	
		36 год.	16 год.
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	18 год.	8 год.	
	Практичні, семінарські		
	18 год.	8 год.	
	Лабораторні		
	Самостійна робота		
	54 год.	74 год.	
	Вид контролю: іспит іспит		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – % до %
для заочної форми навчання – % до %

6 СЕМЕСТР

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань Гуманітарні науки 0203 <small>(шифр і назва)</small>	<i>Дисципліна професійної підготовки</i>	
	Спеціальність 014.01 Середня освіта (українська мова і література)		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90 (денна) 90 (заочна)		6	6
		Аудиторних	
		36 год.	16 год.
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	18 год.	8 год.	
	Практичні, семінарські		
	18 год.	8 год.	
	Лабораторні		
	Самостійна робота		
	54 год.	74 год.	
Вид контролю: іспит			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30 % до 70 %

для заочної форми навчання – 21 % до 79%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни “Сучасна українська літературна мова” – вивчення системи частин мови української мови, їх лексико-граматичних характеристик.

Завдання вивчення дисципліни “Сучасна українська літературна мова”:

- активізувати процес оволодіння системою теоретичних знань з граматики, зокрема з морфології;
- закріпити та систематизувати граматичні знання в процесі виконання розборів мовних одиниць різних рівнів;
- навчити визначати критерії класифікації частин мови, здійснювати загальну характеристику кожної частини мови, її граматичних категорій, систем словозміни, синтаксичних функцій, особливостей словотвору.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- визначення основних понять граматики: граматична категорія, граматичне значення, граматична форма;
- критерії класифікації частин мови;
- загально категоріальні значення частин мови;
- граматичні ознаки частин мови; типи словозміни;
- первинні та вторинні синтаксичні функції частин мови;
- явища переходу в системі частин мови

вміти:

- визначати частиномовну належність слів;
- встановлювати їх граматичні значення;
- відмінювати в межах певної парадигми словозміни окремі лексеми;
- визначати синтаксичні функції слів у реченні;
- здійснювати морфологічний та граматичний аналіз.

3. Програма навчальної дисципліни

5 СЕМЕСТР

Змістовий модуль 1

ГРАМАТИКА. ІМЕННИК ЯК ЧАСТИНА МОВИ

Тема 1. Граматика. Морфологія як розділ граматики.

- 1.1. Поняття про граматику, граматичне значення, граматична форма, граматична категорія.
- 1.2. Предмет і завдання морфології.
- 1.3. Частини мови і принципи їх класифікації.
- 1.4. Займенник, вигук, слова категорії стану, модальні слова та зв'язки в системі частин мови.
- 1.5.3 історії вивчення частин мови. Характеристика основних граматичних праць другої половини ХХ – початку ХХІ ст. (монографічні та довідкові видання, найважливіші підручники тощо), у яких розкрито питання морфології.
- 1.6. Перехідні явища в системі частин мови.

Тема 2. Іменник. Лексико-граматичні категорії іменника.

- 2.1. Іменник як центральна частина мови: його значення, морфологічні ознаки та синтаксичні функції.
- 2.2. Власні та загальні назви.
- 2.3. Іменники з конкретним та абстрактним значенням.
- 2.4. Категорія істот / неістот.
- 2.5. Збірні та одиничні іменники.
- 2.6. Категорія речовинності.
- 2.6. Субстантивація.

Тема 3. Категорія роду іменника.

- 3.1. Загальна характеристика категорії роду.
- 3.2. Способи і засоби вираження категорії роду.
- 3.3. Іменники “спільного роду”, іменники “подвійного роду”, “потенційного роду”.
- 3.4. Рід невідмінюваних іменників.
- 3.5. Варіантні родові форми. Сучасні тенденції в родовій категоризації іменника.

Тема 4. Категорія числа іменника.

- 4.1. Категорія числа як словозмінна граматична категорія.
- 4.2. Граматичні засоби вираження категорії числа.
- 4.3. Класифікаційні елементи в категорії числа.
- 4.4. Історія граматичної категорії числа іменника, занепад двоїни та її залишки в українській мові.

Тема 5. Категорія відмінка іменника.

- 5.1. Загальна характеристика категорії відмінка іменників. Граматичні засоби вираження категорії відмінка.
- 5.2. Центральні відмінки: називний і знахідний.
- 5.3. Семантичні різновиди родового відмінка.
- 5.4. Значення давального, орудного та місцевого відмінків.
- 5.5. Кличний відмінок в українській мові, правила вживання відмінкових флексій кличного відмінка.

Тема 6. Словозміна іменника.

- 6.1. Історія формування сучасної відмінкової системи іменника. Критерії поділу іменників за відмінами.
- 6.2. Іменники 1 відміни, поділ на групи. Особливості словозміни.
- 6.3. Іменники 2 відміни. Поділ на групи. Особливості словозміни: а) іменники твердої групи; б) іменники м'якої групи; в) іменники мішаної групи.
- 6.4. Іменники 3 відміни. Особливості словозміни.
- 6.5. Іменники 4 відміни. Особливості словозміни.
- 6.6. Відмінювання множинних іменників. Іменники, що перебувають поза відмінами.

Тема 7. Словотвір іменника.

- 7.1. Структура іменникових основ.
- 7.2. Суфіксальний словотвір іменників: а) модифікаційні суфікси; б) мутаційні суфіксальні морфеми; в) транспозиційні деривати.
- 7.3. Префіксальний словотвір іменників. Конфіксація як спосіб творення іменників. Нульова суфіксація.
- 7.4. Словоскладання та основоскладання. Аббревіація.
- 7.5. "Неморфологічні" способи творення іменників: а) семантичний; б) зрощення; в) конверсія.
- 7.6. Словотвір okazіональних іменників української мови.

Змістовий модуль 2

ІМЕННІ ЧАСТИНИ МОВИ

Тема 8. Прикметник: лексико-граматичні розряди, ступені порівняння, форми, словозміна.

- 8.1. Прикметник: загально категоріальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
- 8.2. Лексико-граматичні розряди прикметників. Якісні прикметники: семантико-граматичні ознаки. Відносні прикметники семантика та творення. Морфологічні зміни, які відбуваються при утворенні відносних прикметників. Присвійні прикметники: семантика та творення. Морфологічні зміни, які відбуваються при утворенні присвійних прикметників.
- 8.3. Проміжні лексико-граматичні розряди прикметників. Присвійно-якісні прикметники. Присвійно-відносні прикметники. Якісно-відносні прикметники.
- 8.4. Повні і короткі форми прикметників. Стягнені і нестягнені форми коротких прикметників (з історичним коментарем). Сфера використання різних форм.
- 8.5. Категорія ступенів порівняння прикметників. Якісні прикметники, які не утворюють ступенів порівняння. Вищий ступінь порівняння: проста та складена форми. Морфологічні зміни, які відбуваються при утворенні простої форми компаратива. Найвищий ступінь порівняння: проста, складна та складена форми.
- 8.6. Словозміна прикметників. Словотвір прикметників. Ад'єктивація. Наголошування і правопис прикметників. Стилiстичне використання прикметників.

Тема 9. Числівник: розряди за значенням, синтаксичні зв'язки, відмінювання.

- 9.1. Значення числівника як частини мови. Морфологічні особливості числівника. Синтаксичні особливості числівника.
- 9.2. Розряди числівників за значенням: порядкові та кількісні: означено-кількісні (власне-кількісні; дробові; збірні); неозначено-кількісні.
- 9.3. Структурні розряди числівників (прості, складні, складені).

- 9.4. Відмінювання числівників.
- 9.5. Зв'язок числівників з іменниками.
- 9.6. Статус порядкових числівників у лінгвістиці. Історія формування числівника. Нумералізація.

Тема 10. Займенник: розряди за значенням, співвіднесення з іменними частинами мови, відмінювання.

- 10.1. Займенник у системі частин мови. Семантика та граматичні ознаки займенників.
- 10.2. Розряди займенників за значенням. Перехід займенників в інші частини мови.
- 10.3. Групи займенників за їх співвіднесеністю з іншими частинами мови.
- 10.4. Відмінювання займенників.
- 10.5. Проніміналізація. Стилїстичне використання займенників. Правопис займенників.

6 СЕМЕСТР

Змістовий модуль 1

ДІЄСЛОВО ЯК ЧАСТИНА МОВИ

Тема 1. Дієслово.

- 1.1. Дієслово як центральна частина мови, його значення, морфологічні ознаки та синтаксичні функції.
- 1.2. Система граматичних форм дієслова.
- 1.3. Граматичні категорії дієслова, їх класифікація.
- 1.4. Структурні класи дієслова.
- 1.5. Основа теперішнього часу та основа інфінітива.
- 1.6. Інфінітив, його значення, морфологічні ознаки та синтаксичні функції.

Тема 2. Категорія виду.

- 1.1. Категорія виду як загальнодієслівна граматична категорія. Видові відтінки у межах доконаного і недоконаного виду.
- 1.2. Способи творення корелятивних видових пар.
- 1.3. Одновидові дієслова: а) недоконаного виду; б) доконаного виду.
- 1.4. Двовидові дієслова.
- 1.5. Видові протиставлення в системі сучасних дієслів.
- 1.6. Дієслівні роди як морфолого-словотвірні категорії: а) часові, або фазові; б) кількісні; в) результативні.

Тема 3. Категорія перехідності / неперехідності та стану.

- 1.1. Категорія перехідності / неперехідності як морфолого-словотвірно-синтаксична категорія. З історії дослідження категорії перехідності / неперехідності.
- 1.2. Перехідні дієслова: семантичні та граматичні ознаки. Непрямо-перехідні дієслова. Неперехідні дієслова: семантико-граматична характеристика.
- 1.3. Категорія стану як граматична дієслівна категорія. З історії дослідження категорії стану.
- 1.4. Дієслова активного стану. Дієслова пасивного стану. Дієслова зворотно-середнього стану. Категорія стану як морфолого-словотвірно-синтаксична категорія (за І. Р. Вихованцем).
- 1.5. Валентність дієслова як міжрївнева категорія.

Тема 4. Категорія способу

- 1.1. Категорія способу: загальна характеристика, проблема визначення компонентного складу. Дійсний спосіб.
- 1.2. Умовний спосіб: значення, форми вираження.
- 1.3. Наказовий спосіб: семантичні різновиди, граматичні форми та їх засоби вираження.
- 1.4. Спонукальний спосіб: семантика та засоби вираження.
- 1.5. Бажальний спосіб: значення та граматичні форми.
- 1.6. Транспозиційні особливості форм дієслівного способу.

Тема 5. Категорія часу. Дієвідмінювання.

- 1.1. Загальна характеристика категорії часу.
- 1.2. Грамама теперішнього часу: особливості творення і вживання.
- 1.3. Грамама минулого часу: особливості творення і вживання. Давноминулий час: особливості творення і вживання.
- 1.4. Майбутній час: особливості творення і вживання. Три форми майбутнього часу (з історичним коментарем).
- 1.5. Транспозиційний потенціал грамам часу.
- 1.6. Поділ дієслів на дієвідміни: дієслова I дієвідміни; дієслова II дієвідміни; дієслова архаїчної групи.

Тема 6. Категорії особи, числа та роду. Словотвір дієслова.

- 1.1. Загальна характеристика категорії особи. Особливості використання особових форм.
- 1.2. Дієслова неповної особової парадигми.
- 1.3. Безособові дієслова.
- 1.4. Словотвір дієслів: внутрішньодієслівний словотвір (префіксація, конфіксація, суфіксація); творення дієслів від основ інших частин мови (суфіксація, конфіксація, суфіксально-постфіксальний словотвір; префіксально-суфіксально-постфіксальний спосіб).

Тема 7. Дієприкметник. Дієприслівник.

- 1.1. Частиномовний статус дієприкметника. Морфологічні ознаки і синтаксична роль.
- 1.2. Активні дієприкметники: їх значення і творення. Пасивні дієприкметники: їх значення і творення. Морфонологічні зміни при творенні пасивних дієприкметників. Перехід дієприкметників у прикметники та іменники.
- 1.3. Правопис дієприкметникових суфіксів. Написання не з дієприкметниками. Дієприкметниковий зворот. Розділові знаки при дієприкметниковому звороті.
- 1.4. Безособові предикативні форми на -но, -то.
- 1.5. Частиномовний статус дієприслівника. Морфологічні ознаки і синтаксична роль.
- 1.6. Дієприслівники доконаного і недоконаного виду. Творення і вживання дієприслівників. Дієприслівниковий зворот. Розділові знаки при дієприслівниковому звороті.

Змістовий модуль 2

НЕЗМІННІ ЧАСТИНИ МОВИ

Тема 8. Прислівник як частина мови.

- 1.1. Прислівник як частина мови: загальна характеристика.
- 1.2. Значеннєві розряди прислівників. Займенникові прислівники. Лексико-граматичні розряди прислівників: означальні, обставинні, предикативні, модальні.
- 1.3. Означальні прислівники.

1.4. Обставинні прислівники.

1.5. Словотвір прислівників: а) відприкметникові прислівники; б) відіменникові прислівники; в) відчислівникові прислівники; г) прислівники, похідні від займенників, дієслів і прислівників; г) складні і складені прислівники.

Тема 9. Слова категорії стану. Модальні слова.

1.1. Слова категорії стану: частиномовний статус слів категорії стану; загальна характеристика: категоріальне значення, граматичні ознаки, синтаксична функція; лексико-семантичні групи предикативних прислівників; морфологічні типи слів категорії стану; граматичні характеристики.

1.2. Поняття про модальність. Об'єктивна / суб'єктивна модальність, реальна / гіпотетична модальність.

1.3. Модальні слова: частиномовний статус модальних слів; загальна характеристика: категоріальне значення, морфологічні та синтаксична властивості; семантичні групи модальних слів; морфологічні типи модальних слів.

1.4. Наголос у прислівниках. Правопис прислівників.

Тема 10. Прийменник

1.1. Частиномовний статус прийменника, загальна характеристика.

1.2. Походження прийменників: первинні і вторинні прийменники.

1.3. Групи прийменників за будовою: прості, складні і складені.

1.4. Семантичні типи прийменників: локативні, темпоральні, об'єктні, означальні, логічні. Синонімія прийменникових конструкцій.

1.5. Вживання прийменників з відмінковими формами іменників. Значення прийменників, ужитих з різними непрямими відмінками іменників.

1.6. Правопис прийменників.

Тема 11. Сполучник

1.1. Частиномовний статус сполучника.

1.2. Характеристика сполучників: за походженням (первинні і вторинні); за будовою (прості, складні і складені); за способом уживання (одичні, повторювані, парні).

1.3. Сурядні сполучники, їх типи.

1.4. Підрядні сполучники, їх типи.

1.5. Сполучники і сполучні слова.

Тема 12. Частка

1.1. Проблема лінгвістичного статусу часток.

1.2. Зв'язки як окремий тип службових слів-морфем.

1.3. Групи часток за значенням: а) фразові; б) модальні; в) емоційно-експресивні; г) формотворчі; г) словотворчі.

1.4. Склад часток за походженням (первинні та вторинні).

1.5. Групи часток за будовою .

1.6. Групи часток за місцем у реченні.

Тема 13. Вигук.

1.1. Проблема частиномовного статусу вигуків.

1.2. Групи вигуків за значенням: а) емоційні; б) наказові; в) спонукальні; г) апелятивні; г) вокативні; д) етикетні.

1.3. Групи вигуків за походженням (первинні та вторинні).

1.4. Звукова структура первинних вигуків.

1.5. Звуконаслідувальні слова-речення.

4. Структура навчальної дисципліни

5 СЕМЕСТР

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Граматика. Іменник як частина мови												
Тема 1. Граматика. Морфологія		2	2			6		2				8
Тема 2. Іменник. ЛГР		2	2			4			1			8
Тема 3. Категорія роду		2	2			6		1	1			8
Тема 4. Категорія числа		2	2			4			1			6
Тема 5. Категорія відмінка		2	2			6		1	1			8
Тема 6. Словозміна іменника		2	2			8		1	1			10
Тема 7. Словотвір іменника						6						4
Разом за змістовим модулем 1		12	12			40		5	5			52
Змістовий модуль 2. Іменні частини мови												
Тема 8. Прикметник		2	2			6		1	1			8
Тема 9. Числівник		2	2			6		1	1			8
Тема 10. Займенник		2	2			2		1	1			6
Разом за змістовим модулем 2		6	6			14		3	3			22
Усього годин	90	18	18			54	90	8	8			74

6 СЕМЕСТР

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		о	л	п	лаб	інд		с.р.	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Дієслово як частина мови												
Тема 1. Дієслово		1	2			4		1	1			4
Тема 2. Категорія виду		1	2			4		1	1			4
Тема 3. Категорії перехідності і стану		2	2			4		1				4
Тема 4. Категорія способу		1	1			4		1	1			4
Тема 5. Категорія часу.		1	1			6		2	1			6
Тема 6. Категорії особи, роду, числа. Дієвідмінювання		2	2			8		2				4
Тема 7. Дієприкметник Дієприслівник			0			4		2	1			4
Разом за змістовим модулем 1		8	10			34		10	5			30
Змістовий модуль 2. Незмінні частини мови												
Тема 8. Прислівник		2	2			4		2	1			6
Тема 9. Прийменник		2	2			4		2	1			6
Тема 10. Сполучник		2	2			4		2	1			6
Тема 11. Частка		2	2			4		2	1			6
Тема 12. Вигук		2	0			4		2	1			6
Разом за змістовим модулем 2		10	8			20		2	5			30
Усього годин	90	18	18			54	90	20	10			60

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені навчальним планом

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

5 СЕМЕСТР

ДЕННА ФОРМА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Граматика. Іменник як частина мови	
1	Граматика. Морфологія як розділ граматики	2
2	Іменник. Загальна характеристика. Лексико-граматичні категорії іменника	2
3	Категорія роду іменника	2
4	Категорія числа іменника	2
5	Категорія відмінка іменника	2
6	Словозміна іменника	2
7	Словозміна іменника	
	Змістовий модуль 2. Іменні частини мови	
8	Прикметник. Лексико-граматичні розряди	2
9	Числівник. Розряди за значенням	2
10	Займенник. Розряди за значенням. Граматичні ознаки	2
	Разом	18

ЗАОЧНА ФОРМА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Граматика. Іменник як частина мови	
1	Граматика. Морфологія як розділ граматики	
2	Іменник. Загальна характеристика. Лексико-граматичні категорії іменника	1
3	Категорія роду іменника	1
4	Категорія числа іменника	1
5	Категорія відмінка іменника	1
6	Словозміна іменника	1
7	Словотвір іменника	
	Змістовий модуль 2. Іменні частини мови	
8	Прикметник.	1
9	Числівник.	1
10	Займенник.	1
	Разом	8

6 СЕМЕСТР

ДЕННА ФОРМА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Дієслово як частина мови		
1	Дієслово. Загальна характеристика	2
2	Категорія виду	1
3	Категорії перехідності та стану	1
4	Категорія способу	2
5	Категорія часу	2
6	Категорії особи, роду, числа	2
7	Дієприкметник. Дієприслівник	0
Змістовий модуль 2. Незмінні частини мови		
8	Прислівник	2
9	Слова категорії стану. Модальні слова	0
10	Прийменник	2
11	Сполучник	2
12	Частка	2
13	Вигук	0
	Разом	18

ЗАОЧНА ФОРМА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Дієслово як частина мови		
1	Дієслово. Загальна характеристика	1
2	Категорія виду	1
3	Категорії перехідності та стану	
4	Категорія способу	1
5	Категорія часу	1
6	Категорії особи, роду, числа	
7	Дієприкметник. Дієприслівник	1
Змістовий модуль 2. Незмінні частини мови		
8	Прислівник	1
9	Слова категорії стану. Модальні слова	
10	Прийменник	1
11	Сполучник	1
12	Частка	1
13	Вигук	1
	Разом	10

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

5 СЕМЕСТР

ДЕННА ФОРМА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Іменник як частина мови	
1	Граматика. Морфологія	6
2	Іменник. Лексико-граматичні категорії.	4
3	Категорія роду іменника	6
4	Категорія числа іменника	4
5	Категорія відмінка іменника	6
6	Словозміна іменника	8
7	Словотвір іменника	6
	Змістовий модуль 2. Іменні частини мови	
8	Прикметник	6
9	Числівник	6
10	Займенник	2
	Разом	54

ЗАОЧНА ФОРМА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Іменник як частина мови	
1	Граматика. Морфологія	8
2	Іменник. Лексико-граматичні категорії.	8
3	Категорія роду іменника	8
4	Категорія числа іменника	6
5	Категорія відмінка іменника	8
6	Словозміна іменника	10
7	Словотвір іменника	4
	Змістовий модуль 2. Іменні частини мови	
8	Прикметник	8
9	Числівник	8
10	Займенник	6
	Разом	74

6 СЕМЕСТР

ДЕННА ФОРМА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Дієслово як частина мови		
1	Дієслово. Загальна характеристика	4
2	Категорія виду	4
3	Категорії перехідності та стану	4
4	Категорія способу	4
5	Категорія часу	6
6	Категорії особи, роду, числа	6
7	Дієприкметник. Дієприслівник	6
Змістовий модуль 2. Незмінні частини мови		
8	Прислівник	4
9	Слова категорії стану. Модальні слова	4
10	Прийменник	4
11	Сполучник	4
12	Частка	4
13	Вигук	4
	Разом	54

ЗАОЧНА ФОРМА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Дієслово як частина мови		
1	Дієслово. Загальна характеристика	4
2	Категорія виду	4
3	Категорії перехідності та стану	4
4	Категорія способу	4
5	Категорія часу	6
6	Категорії особи, роду, числа	4
7	Дієприкметник. Дієприслівник	4
Змістовий модуль 2. Незмінні частини мови		
8	Прислівник	4
9	Слова категорії стану. Модальні слова	2
10	Прийменник	6
11	Сполучник	6
12	Частка	6
13	Вигук	6
	Разом	60

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Не передбачені навчальним планом

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. **Пояснювально-ілюстративний.** Студенти здобувають знання, слухаючи розповідь, лекцію, з навчальної або методичної літератури. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення. Його використовуємо для викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків.

2. **Репродуктивний метод.** Ідеться про застосування вивченого на основі зразка або правила. Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам – в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

3. **Метод проблемного викладення.** Використовуючи будь-які джерела й засоби, перш ніж викладати матеріал, ставимо проблему, формулюємо пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показуємо спосіб розв'язання поставленого завдання. Студенти стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

4. **Частково-пошуковий, або евристичний метод.** Його суть – в організації активного пошуку розв'язання висунутих викладачем (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над програмами (зокрема й комп'ютерними) та з навчальними посібниками. Такий метод, один з різновидів якого є евристична бесіда, – перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання.

5. **Дослідницький метод.** Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше.

11. Методи контролю

1. Усне опитування (згідно з планами практичних занять).
2. Самостійна письмова робота.
3. Термінологічний мінімум.
4. Словниковий диктант.
5. Тести.
6. Морфологічний аналіз.
7. Контрольна робота.
8. Екзаменаційна робота.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

5 СЕМЕСТР

ДЕННА ФОРМА (ІСПИТ)

Модуль 1				Екзам- ен	Сума
Навчальна (аудиторна)робота					
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			
	Сума		Сума		
Робота на парах - 10	25	Робота на парах - 10	25	50	100
Морфолог. аналіз - 5		Морфолог. аналіз - 5			
Контрольна робота - 10		Контрольна робота - 10			

ЗАОЧНА ФОРМА (ІСПИТ)

Навчальна (аудиторна) та самостійна робота				Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			
	Сума		Сума		
Робота на парах - 10	25	Робота на парах - 10	25	50	100
Контрольна робота – 15		Контрольна робота - 15			

6 СЕМЕСТР

ДЕННА ФОРМА (ІСПИТ)

Модуль 1				Екзам- ен	Сума
Навчальна (аудиторна)робота					
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			
	Сума		Сума		
Робота на парах - 10	25	Робота на парах - 10	25	50	100
Морфолог. аналіз - 10		Морфолог. аналіз - 10			
Контрольна робота - 5		Контрольна робота - 5			

ЗАОЧНА ФОРМА (ІСПИТ)

Модуль 1				Екза- мен	Сума
Навчальна (аудиторна)робота					
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			
	Сума		Сума		
Робота на парах - 10	25	Робота на парах - 10	25	50	100
Контрольна робота - 15		Контрольна робота – 15			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять, які містять тему, питання, перелік завдань і вправ для виконання, запитання, термінологічний мінімум.
3. Навчальні посібники:
 - а) Джочка І. Ф. Сучасна українська літературна мова. Морфологія: збірник вправ : [навч. посібник] / Ірина Джочка, Оксана Ципердюк. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. – 372 с.
 - б) Джочка І. Ф. Сучасна українська літературна мова. Практична морфологія: [навч. посібник] / Ірина Джочка, Оксана Ципердюк. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 588 с.
 - в) Джочка І. Ф. Сучасна українська літературна мова. Морфологія: схеми та зразки аналізу / Ірина Джочка. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2011. – 196 с.
 - г) Ципердюк О. Д. Сучасна українська літературна мова. Морфологія: термінологічний словник / Оксана Ципердюк. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. – 84 с.
4. Текстові та електронні варіанти тестів, словникових диктантів для поточного контролю знань.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Безпояско О. К. Граматика української мови. Морфологія / О. К. Безпояско, К. Г. Городенська, В. М. Русанівський. – К. : Либідь, 1993. – 336 с.
2. Вихованець І. Р. Частина мови в семантико-граматичному аспекті / І. Р. Вихованець. – К. : Наук. думка, 1988. – 256 с.
3. Вихованець І. Р. Граматика української мови / І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська, А. П. Грищенко. – К. : Рад. школа, 1982. – 208 с.
4. Вихованець І. Р. Теоретична морфологія української мови: академічна граматики української мови / Іван Вихованець, Катерина Городенська. – К. : Пульсари, 2004. – 400 с.
5. Волох О. Т. Сучасна українська літературна мова: Морфологія. Синтаксис / О. Т. Волох, М. Т. Чемерисов, Є. І. Чернов. – 2-е вид., доопрац. і доп. – К. : Вища школа, 1989. – 333 с.
6. Горпинич В. О. Морфологія української мови : підручник для студентів вищих навчальних закладів / В. О. Горпинич. – К. : ВЦ "Академія", 2004. – 336 с.
7. Жовтобрюх М. А. Курс сучасної української літературної мови / М. А. Жовтобрюх, Б. М. Кулик. – Ч. І. – Вид. 4-е. – К. : Вища школа, 1972. – 402 с.
8. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови. Морфологія / А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонДУ, 1996. – 435 с.
9. Курс сучасної української літературної мови / за ред. Л. А. Булаховського – Т. І. – К. : Рад. школа, 1951. – 519 с.
10. Кучеренко І. К. Теоретичні питання граматики української мови : Морфологія / І. К. Кучеренко. – Вінниця : Поділля, 2003. – 464 с.
11. Леонова М. В. Сучасна українська літературна мова : Морфологія / М. В. Леонова. – К. : Вища школа, 1983. – 262 с.
12. Плющ М. Я. Граматика української мови : У 2 ч. – Ч. І. Морфеміка. Словотвір. Морфологія : підручник / М. Я. Плющ. – К. : Вища школа, 2005. – 286 с.
13. Сучасна українська літературна мова : підручник / за ред. А. П. Грищенка. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : Вища школа, 1997. – 493 с.
14. Сучасна українська літературна мова / за ред. М. Я. Плющ. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : Вища школа, 2000. – 430 с.
15. Сучасна українська мова : підручник / за ред. О. Д. Пономарева. – К. : Либідь, 1997. – 399 с.
16. Сучасна українська мова : підручник / за ред. О. Д. Пономарева. – 3-тє вид., перероб. – К. : Либідь, 2005. – 399 с.
17. Сучасна українська літературна мова : Морфологія / за заг. ред. І. К. Білодіда. – К. : Наук. думка, 1969. – 583 с.
18. Шкурятяна Н. Г. Сучасна українська літературна мова : модульний курс / Н. Г. Шкурятяна, С. В. Шевчук. – К. : Вища школа, 2007. – 823 с.
19. Ющук І. П. Українська мова / І. П. Ющук. – К. : Либідь, 2003. – 640 с.

Допоміжна

1. Алексієнко Л. А. Граматичний словник українських дієслів : у 2 т. / Л. А. Алексієнко, І. В. Козленко. – К. : Київський ун-т, 1998.
2. Арполенко Г. П. Числівник української мови / Г. П. Арполенко, К. Г. Городенська, Г. Х. Щербатюк. – К. : Наук. думка, 1980. – 242 с.
3. Барчук В. Граматична темпоральність: Інтервал. Час. Таксис [Текст] : монографія / Володимир Барчук ; Держ. вищ. навч. закл. "Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника". – Івано-Франківськ : Сімик, 2011. – 415 с.
4. Безпояско О. К. Іменні граматичні категорії / О. К. Безпояско. – К. : Наук. думка, 1991. –

171 с.

5. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики / уклад. і голов. ред.. В.Т.Бусел. – К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. – 896 с.
6. Винницький В. М. Наголос у сучасній українській мові / В. М. Винницький. – К. : Рад. школа, 1984. – 159 с.
7. Волкотруб Г. Й. Практична стилістика сучасної української мови: Використання морфологічних засобів мови / Г. Й. Волкотруб. – К. : ЛДЛ, 1998. – С. 6 – 26.
8. Ганич Д. Словник лінгвістичних термінів / Д. Ганич, І. Олійник. – К. : Вища школа, 1985. – 360 с.
9. Гнатюк Г. М. Дієприкметник у сучасній українській мові / Г. М. Гнатюк. – К. : Наук. думка, 1982. – 248 с.
10. Городенська К. Г. Граматичний словник української мови : Сполучники / Катерина Городенська. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. – 340 с.
11. Городенська К. Г. Сполучники української літературної мови : монографія / Катерина Городенська. – К. : Вид. дім Дмитра Бураго, 2010. – 208 с.
12. Демська О. М. Словник омонімів української мови / О. М. Демська, І. М. Кульчицький. – Львів, 1996. – 224 с.
13. Загнітко А. П. Словник українських прийменників / [А. П. Загнітко та ін.]. – Донецьк, 2007. – 416 с.
14. Загнітко А. П. Словник часток : матеріали і статті : науково-навчальне видання / Анатолій Загнітко, Анна Каратаєва. – Донецьк : ДонДУ, 2012. – 382 с.
15. Івченко М. П. Числівники української мови / М. П. Івченко. – К. : Вид-во Київ. держ. ун-ту ім. Т. Г. Шевченка, 1955. – 143 с.
16. Історична граматики української мови : підручник / [М. А. Жовтобрюх, О. Т. Волох, С. П. Самійленко, І. І. Слинько] . – К. : Вища школа, 1980. – 320 с.
17. Колодяжний А. С. Прийменник : матеріали до лекцій з курсу сучасної української літературної мови / А. С. Колодяжний. – Харків : Вид-во Харків. ун-ту, 1960. – 165 с.
18. Коць Л. М. Дієприслівник у сучасній українській літературній мові : специфіка зв'язків та їх значень / Л. М. Коць. – К. : Вид-во АН УРСР, 1964. – 163 с.
19. Культура української мови : довідник / [С. Я. Єрмоленко, Н. Я. Дзюбишина-Мельник, К. В. Ленець та ін.]; за ред. В. М. Русанівського. – К. : Либідь, 1990. – 304 с.
20. Лукінова Т. Б. Числівники в слов'янських мовах (порівняльно-історичний нарис) / Т. Б. Лукінова. – К. : Наук. думка, 2000. – 370 с.
21. Матвіяс І. Г. Іменник в українській мові / І. Г. Матвіяс. – К., 1974. – 184 с.
22. Мацько Л. І. Інтер'єктиви в українській мові : навч. посібник / Л. І. Мацько. – К. : КДПІ, 1981. – 130 с.
23. Медведєв Ф. П. Система сполучників в українській мові / Ф. П. Медведєв. – [Б. м.] : Вид-во ХДУ ім. О. М. Горького, 1962. – 91 с.
24. Ожоган В. М. Займенникові слова у граматичній структурі сучасної української мови / В. М. Ожоган. – К. : Вид-во Інституту укр. мови, 1997. – 230 с.
25. Погрібний М. І. Орфоепічний словник української мови / М. І. Погрібний. – К. : Рад. школа, 1984. – 629 с.
26. Полюга Л. М. Словник антонімів української мови / за ред. С. Л. Паламарчука. – 2-е вид., доп. і випр. – К. : Довіра, 2001. – 275 с.
27. Полюга Л. М. Словник українських морфем / Л. М. Полюга. – Львів : Світ, 2001. – 448 с.
28. Русанівський В. М. Дієслово – рух, дія, образ / В. М. Русанівський. – К. : Рад. школа, 1977. – 111 с.
29. Русанівський В. М. Структура українського дієслова / В. М. Русанівський. – К. : Наук. думка, 1971. – 315 с.
30. Самійленко С. П. Нариси з історичної морфології української мови / С. П. Самійленко. – К. : Рад. школа, 1964. – Ч. I. – 234 с.
31. Сасинович Е. С. Дієприслівники в сучасній українській мові / Е. С. Сасинович. – К. : Рад. школа, 1963. – 107 с.

32. Словник синонімів української мови : у 2 т. / [А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С. І. Головащук та ін.]. – К. : Наук. думка, 2001.
33. Словник української мови : в 11 тт. – К. : Наук. думка, 1970-1980.
34. Словотвір сучасної української літературної мови / за ред.. М. А. Жовтобрюха. – К. : Наук. думка, 1979. – 406 с.
35. Українська літературна вимова і наголос : словник-довідник. – К. : Наук. думка, 1973. – 724 с.
36. Українська мова.. Енциклопедія / редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О. (співголови), Зяблюк М. П. та ін. – К. : "Укр. енцикл.", 2000. – 752 с.
37. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. – К. : Наук. думка, 2008. – 288 с.
38. Фразеологічний словник української мови / уклад. : В. М. Білоноженко та ін. – К. : Наук. думка, 1999. – 984 с.
39. Чапля І. К. Прислівники в українській мові / І. К. Чапля. – Х. : Вид-во ХДУ, 1960. – 124 с.
40. Шкільник М. М. Проблемний підхід до вивчення частин мови / М. М. Шкільник. – К., 1986. – 105 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://mova.dn.ua/lingvistichni-studiyi.html>
2. www.nbu.gov.ua/
3. <http://rodovyi-vidminok.wikidot.com/>
4. <http://chak-chy-pravylnomy-hovorymo.wikidot.com/>
5. <http://nepravylno-pravylnowikidot.com/>
6. <http://kurylo.wikidot.com/>
7. <http://www.philol.msu.ru/>
8. <http://www.dnpgov.ua/id/975/?PHPSESSID=0f698ea0621c9337964840493d925c44>
9. http://www.vak.org.ua/docs/prof_journals/journal_list/philology.pdf
10. <http://panteon-nauk.org.ua/board/4>